

İş kanununa tabi olarak çalıştırılmaları ve söz konusu kanuna göre düzenlenen

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.0.03.43/4349-2 / 073522
Tarih	22.09.2006

T.C.

MALİYE BAKANLIĞI

Gelir İdaresi Başkanlığı

Sayı :B.07.1.GİB.0.03.43/4349-2 / 073522

22.09.2006

Konu:

İlgi: 18.05.2006 tarih ve B.16.1.DÖSİM.Mali.İşl.Md.6571 sayılı yazınız.

Arkeolojik kazılar yapan Türk ve yabancı bilim adamlarının yanında çalışan işçilerin ücretlerinden, gelir vergisi kesilip kesilmeyeceği konusundaki ilgide kayıtlı yazınız ve ekleri incelenmiş, olup aşağıdaki açıklamaların yapılması gerekli görülmüştür.

Konuyla ilgili olarak Vergi Dairesi Başkanlığı ile yapılan yazışma neticesinde alınan bilgilerden; Genel Müdürlüğünün Kazı İşleri Başkanı ile protokol yaptığı, bu protokole göre; 4857 sayılı İş Kanununa göre işçi çalıştırması gerektiğinin belirtildiği ve sözkonusu kanuna göre işçilere bordro hazırlanıp bu bordrolardaki ücretlerin imza karşılığı kendilerine ödeneceğinin açıklandığı bu nedenle Bakanlığı Döner Sermeye İşletmesi Genel Müdürlüğü Kazı Başkanlığı adına stopaj gelir vergisi mükellefiyetinin tescilinin yapıldığı ve işçi ücretlerinden kesilen vergilerin muhtasar beyanname ile alınıp tahsilatının yapıldığı anlaşılmıştır.

Bilindiği üzere, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun "Ücretin Tarifi" başlıklı 61 inci maddesinde; "Ücret, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir.

Ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (Mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunması onun mahiyetini değiştirmez." hükmüne yer verilmiştir.

Aynı Kanunun "Diğer Ücretler" başlıklı 64 üncü maddesinde ise, "Aşağıda yazılı hizmet erbabının safi ücretleri takvim yılı başında geçerli olan ve sanayi kesiminde çalışan 16 yaşından büyük işçiler için uygulanan asgari ücretin yıllık brüt tutarının % 25'idir.

1. Kazançları basit usulde tespit edilen ticaret erbabı yanında çalışanlar;
2. Özel hizmetlerde çalışan şoförler;
3. Özel inşaat sahiplerinin ücretle çalıştırdığı inşaat işçileri;
4. Gayri menkul sermaye iradı sahibi yanında çalışanlar;
5. Gerçek ücretlerinin tespitine imkan olmaması sebebiyle, Danıştayın müsbet mütealasıyla, Maliye Bakanlığınca bu kapsama almanlar.

Diğer ücretler için yıllık beyanname verilmez, diğer gelirler nedeniyle beyanname verilmesi halinde de bunlar beyannameye ithal edilmez." hükmü yer almıştır.

Konu hakkında yayımlanan 76 seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin eki 1 No.lu cetvelde; "Arkeolojik kazılar yapan Türk ve yabancı bilim adamlarının yanında çalışanlardan, Muhabir, Mütercim, Tercüman, Muhasip, Memur, Katip, Daktilo, Hademe, Hanodabaşları, Hanodabaşı yardımcılarının" ücretlerinin götürü (diğer) ücret esasına göre vergilendirileceği açıklanmıştır.

Diğer taraftan, 4857 sayılı İş Kanununun "Ücret hesap pusulası" başlıklı 37 nci maddesinde; " işveren işyerinde veya bankaya yaptığı ödemelerde işçiye ücret hesabını gösterir imzalı veya özel işaretini taşıyan bir pusula vermek zorundadır.

Bu pusulada ödemenin günü ve ilişkin olduğu dönem ile fazla çalışma, hafta tatili, bayram, genel tatil günleri gibi asıl ücrete yapılan her çeşit eklemeler tutarının ve vergi, sigorta primi, avans mahsubu, nafaka ve icra gibi her çeşit kesintilerin ayrı ayrı gösterilmesi gerekir.

Bu işlemler damga vergisi ve her çeşit resim ve harçtan muaftır." denilmiştir.

Buna göre; Foça Kazıları Başkanlığında çalışan işçilerin, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğünün protokol şartlarına göre iş kanununa tabi olarak çalıştırılmaları ve söz konusu kanuna göre düzenlenen "ücret hesap pusulası"na göre de ödemelerinin yapılması nedeniyle, diğer ücretli olarak vergilendirilmeleri mümkün değildir. Bu nedenle, söz konusu işçilerin gerçek ücretli olarak vergilendirilmeleri gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini arz ederim.

Başkan a.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026